

mislite dalje, kako se mladi kopitarji pa planini v najčistejem zraku, pri najboljši paši, pri najčvrsteji vodi in najskrbnejši potrežbi telesno razvijati zamorejo.

(Konec prihodnjič.)

Od Radgone. (Nemčurji pa Nemci.) Hvala Bogu, da imamo še vendar za nas Slovence skrbljivca in hvalevrednega narodjaka, kateri skrbi za gornjeradgonski okraj. Radi bi jemu se očitno zahvalili, pa ker ne moremo, za tega del razglasimo tukaj, da naj ga Bog še mnogo let med nami ohrani in da bi si pridobil še več takih narodnih mož. Slov. Gospodar je prinesel v štev. 23 več Krucev, pa to še niso vsi, pa ker jih še pisatelj ni omenil, jih za zdaj tudi jaz ne navajam, le toliko rečem, da so pravi Antikristi, ki bi nas radi zapeljali, zategavoljo Slovenci ne pustimo se; pazimo posebno pri volitvah, kedar bomo predstojnike volili. Pazimo že zdaj, kateri nemškutarsko radi govorijo, pišejo in hvalijo, da jih tedaj ne volimo. Kateri pa zdaj nemški uradujejo, s takimi pa le proč. Nemčurji bi najbolje storili, če bi se odselili od nas k Nemcem. Slovenci pa hočemo ostati Slovenci ter nečemo biti Nemci! Sicer pa se nemčurji sami smešijo. Saj ne znajo nemški. Par besed, katerih so, Bog vedi kde, menda pri vojakihi nalovili, vedno prežvekovajo, da se jim uradniki na ves glas smejejo. Pravim Nemcem ne zamerimo toliko, saj jih ne sovražimo pa pri miru božjem nas naj pustijo.

Od sv. Martina na Pohorji. (Nesreča.) Nekaj žalostnega se je pri nas pripetilo. V petek, 30. junija po sedmi uri zjutraj se oblaki privlačijo in toča se iz njih usiplje na naša planinska polja. Pa to še ni vse. Strela je vdarila v kaplanijo, kjer se tudi šola nahaja, in zadela je tudi učitelja, gospoda Lešnika, kateri je na mostovži pred šolsko sobo bil, in dve ženski, ki ste v veži vedrile. Ena izmed žensk, udovica, je hitro potem izdihnila svojo dušo; gospod učitelj je nekaj pozneje umrl, druga ženska je pa ozdravela. Gospod učitelj, Gašpar Lešnik je bil prav vrl mož, in je vestno spolnjeval tudi svoje dolžnosti kot kristijan, posebno lepo vselej o velikej noči. Bog nas varuj nagle in neprevidene smrti!

Iz Konjic. (Preklic podpisa na Miheličevi prošnji.) Jaz podpisani Franc Založnik župan v Paki v konjiškem okraju sem neko nemško pismo podpisal, katero mi je vitanski občinski pisar Braunseis predložil. Ker nemško ne umem, in ker mi je Braunseis razkladal, da se v tem pismu za enakopravnost Slovencev prosi, sem kot nepopačen Slovenec rad podpisal. Ko sem pa kasneje poizvedel, da je ovo pismo nam Slovincem škodljiva Miheličeva prošnja, v kateri se zahteva, da bi se slovenski jezik iz naših šol in sodnij izbacnil, da bi se imelo trdim Slovincem v neumljivem nam nemškem jeziku v vseh uradih uradovati, da bi imeli Slovenci kakor dosihmal tudi za naprej nemške odloke in nemške

razsodbe in dopise prejemati, kar je največja krivica nam Slovincem — prekličem javno svoj podpis na ovem Miheličevem pismu in potrdim, da sem prošnjo do visokega državnega zbora podpisal, naj bi se blagovolilo sklenoti popolno izvedenje enakopravnosti slovenskega jezika v ljudskih in srednjih šolah, na učiteljskih, v vseh uradih in pred sodnijami. To je tudi izraz prepričanja in mišljenja cele srenje, katera je vsa slovenska in slovenska ostati boče.

Franc Založnik, župan.

Od sv. Jurija na Šavnici. (Vjet ptič.) Dolgo smo z glavami stikali in se popraševali, kdo je tisti agent, kateri se je pri Miheličevi firmi „vdinjal“. Vsi ljudje vse vedo. Kolportér, kateri je tri občinske predstojnike v naši fari preslepil, da so Miheličovo prošnjo podpisali in občinske pečate sramotno skrunili — ta omilovanja vredni človek je Franc Kreft. Ta človek, ki zna sedi v okrajnem šolskem svetu in je na žalost pošteniakov za krajnega šolskega ogleda pri sv. Duhu. Toda stari Bog še živi in Krefta hočemo iz šolskega sveta izbacniti. — Berco smo mu že dali — prekopicuhov in rovarjev nečemo.

Iz Monšberga. (Proč z Miheličovo nemškutarijo.) Od vseh strani čitamo o slovenskih prošnjah za enakopravnost slov. jezika, le od naše Monšberske občine se ne čuje ničesar. V dolžnost si štejem poročati, da je tudi naš obč. predstojnik prejel Miheličovo nemško prošnjo, katero je pa vrgel tje, kamor tudi Mihelič iti mora, kedar mu sila pritisne. Priskrbela se pa je tiskana slovenska prošnja, ki so jo dve tretjini odbornikov s predstojnikom vred podpisali. Bog daj, da bi dober uspeh naredila. Toliko naj zadostuje, da ne bodo mogli več naši nasprotniki čres nas bloditi, da tudi Monšberžanci želimo vse nemško! Mi smo pošteni Slovenci, in Slovenci, enakopravni Nemcem, ki cesarju ničesar več ne plačujejo kakor mi, tudi ostati hočemo na slovenskih tleh. Da bi se nemčur tukaj šopiril kakor pav, tega ne trpimo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar in cesarica bivata sedaj v Ischelnu, kder se kmalu zbere skoraj vsa najvišja rodbina. — Nadvojvoda Albreht ogleduje v Gradci vojaštvo. — Ministri Falkenhayn, Pražak in Konrad odlikovani so z redom železne krone. To kaže, da uživa grof Taaffejevo ministerstvo še zmiraj popolno zaupanje cesarjevo. To pa skeli hudo vse liberalce in nemčurje; kajti vse upanje kedaj do gospodstva priplezati, je proč. — Vojniško ministerstvo namerava število peš-polkov od 80 pomnožiti do 102; vsak regiment bode z naprej nameščen v svojem nabornem okraju, t. j. doma, kar bode vojakom pa staršem prav. — Poljski in češki prebivalci v Šleziji prosijo popolne enakopravnosti z Nemci, vsak

uradnik, notar, učitelj ondi mora biti nemškega in slovanskega jezika zmožen. — Dva uradnika v českem Hebu sta rogovilila zoper vlado in bila prestavljena. Prav tako! Uradniki imajo v pokorščini prvi biti in drugim vzgled služiti! — Tirolski poslanci tirjajo verskih šol, brezverskih nečejo. Ko so naši slovenski poslanci po dr. Radaji se c. kr. namestniku javno pritoževali zoper rovarstvo nemškega „Schulvereina“ so nemški liberalci bili slabe volje in prav jezni. Zastonj, krivica ni pravica! Slovenci nismo več tlakarji nemških grajščakov, kakor nekdanj, ampak svobodni ljudje, jednakopravni Nemcem ne samo pri plačevanju, ampak tudi v pravicah. Več o deželnem zboru štajerskem poročamo prihodnjič. — Koroški Slovenci bodo meseca avgusta imeli dopolnilno volitev za koroški deželni zbor, ker je Petritsch poslanstvo odločil. Želimo, da zmaga naroden kandidat s pomočjo vrlega „Mira“. — Tudi na Kranjskem rogovili nemški „Schulverein“ in vsilijo blizu Črnomelja ob hrvatske meji trdim Slovincem nemško šolo. — Na Ogerskem so mnogo Judov zaprli, ker so neke mrliča ukradli, v umorjene kristijanke Estere obleko zavili in v reko vrgli; toda goljufija se je izvedela in sedaj vse veruje, da so Judi za veliko noč letos kristijansko deklico zaklali.

Vnanje države. Nemški cesar pride zopet v Gostinske toplice in se snide z našim cesarjem. Pravijo, da ga spremlja Bismark. Ta se čedalje bolj boji francoske republike, posebno, ker je mnogo Nemcev, ki črtijo cesarje in kralje pa gorijo za republiko. Ruski car namerava po nasvetu ministra Tolstoja vendar le Rusom nekšno ustavo dati, da bodo poslance volili in državni zbor dobili, kakor je pri nas. Nihilistične zarote ga silijo v to; vedno mu strežejo po življenji; prej ne bo miru. Iz Sibirijske pa bodo več, kakor polovico jetnikov spustili domov, ker so po nedolžnem bili tje odgnani, med njimi mnogo poljskih katoliških mešnikov, redovnikov in škofov. Bog daj, da se to uresniči in krivica odpravi. — Srbska skupština je odobrila železniško nagodbo z Avstrijo, sedaj bodo železnico bitro stavili od Beograda naprej. — Turškemu sultanu so velevlade nasvetovale, naj pošlje vojakov v Egipt in odstavi Arabi-pašo. Toda Turk in Arabi držita vkup in sedaj žugajo Francozi, Angleži Italijani in Grki izkrcati vojakov in deželo pograbit. Pri tej priliki pa je mogoče, da se stepejo med seboj. Iz Egipta so Evropeji večidel že pobegnoli. — Resnično pa je, da se Angleži in Francozi močno pripravljajo na boj. Kaj bo iz tega, to je težko reči. — Francoski freimaurerji so v zbornici poslancev sklenoli prekrasno cerkev Sreca Jezusovega v Parizi podreti; cerkev je stala 14 milijonov frankov in bila pozidana v zahvalo, da so požigalci mesta Pariza bili l. 1871 srečno premagani. — V Severni Ameriki so morivea Giteauja res obesili. Pod vislicami stoječ je še

prepeval. Amerikanci so radi, da ta pošast ne živi več.

Za poduk in kratek čas.

Naš domači regiment šte. 47.

1. Dne 25. julija obhaja naš domači, zvečinoma slovenski peš-polak ali regiment šte. 47 dvestoletnico svojega obstanka. Slavno zgodovino ima za seboj, čast regimentu, ponos narodom, iz katerih je nabiral svoje junake, sijajen vzgled vojaških čednostij in požrtvovalne ljubezni do svitelega cesarja, do mile domovine in slavne Avstrije. V 259 bitkah in bojih palo je okoli 30.000 mož. Njegovih junakov kosti trohniijo pred cesarskim Dunajem, na globokem Ogerskem, pred srbskim Beogradom, po širokem Nemškem, daljnem Francoskem, vročem Italijanskem in v tužnej Bosniji. Sprva na Českem ustanovljen dobil je l. 1817 slovenske okroge štajerske odkazane v nabiranje novincev in je toraj 65 let uže prav naš domači slovenski regiment. Slovenskih mater sinove izbirajo za ta slavni peš-polak, slovenščina velja kot priznani jezik regimentni, katerega se ima vsak njegov oficir naučiti. In res ponosni smemo Slovenci biti na ta regiment; kajti on slovi pri vsej avstrijske armadi kot eden izmed najboljših, najizvrstnejših v vsakem oziru, v junaštvu in zvestobi, v kreposti in vstrajnosti, v spretnosti in urnosti, to sedaj uže celih 200 let.

Toliko dobrih lastnostij dela tudi zgodovino tega regimenta jako zanimivo, mično in spodbudljivo. Mislamo toraj svojim slovenskim čitateljem dobro ustreči, ako iz bogate zgodovine našega slavnega peš-polka šte. 47. povzamemo nekoliko črtic v poduk in kratek čas. Posnete so po ravno izišleji knjigi: „Geschichte des k. k. Infanterie-Regiments Nr. 47. nach den Feldakten und sonstigen Original-Quellen verfasst von Gustav Ritter Amon von Treuenfest, k. k. Rittmeister. Knjiga se dobi v regimentovej uradnici v Mariboru ter stane 4 fl. 50 kr.

Proti koncu 17. stoletja žugala je turška sila predreti glavni jez, kateri je do tiste dobe branil srednjo in zapadno Evropo groznega poplavljenja po krvilačnih azijskih divjakih. Vse dežele, vsi narodi na Balkanu stokali so uže pod turškim mečem, južna Rusija se jim je pokorovala, vsa Erdeljska in skoraj vsa Ogerska bila je v njihovej oblasti. Z visokega gradu v Budimpešti plapolala je turška zastava v znamenje, da ondi stoluje turški paša. Tega so še podpirali ogerski vstaši, pod vodjem Tökölijem, in francoski denar kralja Ludovika XIV. Primirje l. 1664 s Turkom sklenjeno na 20 let je se bližalo koncu. Novo primirje pa je sultan odbil. Ob enem je cesarjev poslanik grof Caprara videl, kako vse mrgoli vojakov v Carigradu, kako jih vse polno vre proti Donavu in Beogradu, sama znamenja, da se Turk